

INSTITUT DES HAUTES ETUDES

POUR LE DEVELOPPEMENT DE LA CULTURE, DE LA SCIENCE ET DE LA TECHNOLOGIE EN BULGARIE

<http://balkanski-foundation.org/>

Concours Général de Mathématiques “Minko Balkanski”

3 juin 2018

Прочетете внимателно!

Част първа и част втора съдържат условията на задачите съответно на френски и английски език. Единствените външни документи, на които имате право са френски и английски речници. Ако желаете, можете да ползвате калкулатори.

При оценяването на задачите голяма тежест ще имат **яснотата и стилът** на изложените решения и аргументация. Не използвайте излишна проза в аргументите си, бъдете точни и кратки. Използването на схеми за онагледяване на разсъжденията Ви е желателно. **Пишете само на езика, който сте избрали (френски или английски).**

Задачите носят еднакъв брой точки.

При намиране на грешка в условията на задачите отбележете я в работата си и продължете **без да повдигате въпроси към квесторите**.

Класирането ще бъде изложено на сайта <http://balkanski-foundation.org/> в началото на месец юни. Ако имате въпроси и коментари можете да ги насочите към svilen.iskrov@gmail.com. С първенците ще се свържем чрез e-mail или по телефон. Попълнете правилно информацията за контакт.

Разполагате с **4 часа**. Успех!

Première partie

Français

Problème I

Trouver toutes les solutions $(x, y) \in \mathbb{Z}^2$ en entiers relatifs de l'équation

$$x^3 - y^3 = 37x.$$

Problème II

On se donne un triangle ABC , dont tous les angles sont aigus (c.à.d. plus petits que 90°). Soient B' et C' les projetés orthogonaux de B et C sur AC et AB respectivement. Soient B'' et C'' les projetés orthogonaux de B' et C' sur AB et AC respectivement. Les cercles circonscrits de $\triangle BC'C''$ et $\triangle CB'B''$ se coupent en A_1 et A_2 . On construit les points B_1, B_2 et C_1, C_2 par analogie. Montrez que les droites A_1A_2 , B_1B_2 et C_1C_2 ont un point commun.

Problème III

Laure a n jetons dans sa poche et elle a écrit sur une feuille (très longue donc) la liste de tous les entiers positifs dans l'ordre. Il y a un jeton (non compté dans les n) sur 0, qu'elle n'a pas le droit de bouger. À chaque tour, si elle a un jeton sur k , mais aucun sur $k+1$, elle peut placer un jeton de sa poche sur $k+1$. Si, au contraire, elle a un jeton sur k et un sur $k+1$, elle peut remettre le jeton de $k+1$ dans sa poche. Elle fait une seule opération de ce type à la fois. Ainsi elle peut toujours placer un jeton de sa poche sur 1, à condition qu'il n'y en a pas déjà un, ou retirer un jeton de 1, s'il y en a. Existe-t-il un nombre maximal, sur lequel elle pourra placer un jeton ? Si oui, trouvez-le.

Problème IV

Soit f une fonction continue sur $[0, 1]$ à valeurs dans $[0, 1]$. On note $f^{\circ n}(x) = f(f(\cdots(f(x))\cdots))$, où f est itérée n fois, ce qui définit la fonction continue $f^{\circ n}$ toujours de $[0, 1]$ dans $[0, 1]$. Supposons qu'il existe $x_3 \in [0, 1]$ tel que $f^{\circ 3}(x_3) = x_3$, mais $f(x_3) \neq x_3$. Montrer que pour tout entier naturel non-nul $n \in \mathbb{N}$, il existe $x_n \in [0, 1]$ tel que $n = \min\{k \in \mathbb{N} \setminus \{0\} | f^{\circ k}(x_n) = x_n\}$, c'est-à-dire x_n est un point périodique de période exacte n pour f .

———— FIN DE L'ENONCE ————

Part II

English

Problem I

Find all integer solutions $(x, y) \in \mathbb{Z}^2$ to the equation

$$x^3 - y^3 = 37x.$$

Problem II

An acute triangle ABC is given (i.e. all three angles are smaller than 90°). Let B' and C' be the orthogonal projections of B and C on AC and AB respectively. Let B'' and C'' be the orthogonal projections of B' and C' on AB and AC respectively. The circumscribed circles of $\triangle BC'C''$ and $\triangle CB'B''$ meet at A_1 and A_2 . The points B_1, B_2 and C_1, C_2 are constructed analogously. Show that the lines A_1A_2 , B_1B_2 and C_1C_2 meet at one point.

Problem III

Laure has n tokens in her pocket and she has listed all positive integers in order on a (very long) sheet of paper. There is a token (not counted among the n) on the number 0, which she does not have the right to move. At each step, if she has a token placed on k , but none on $k+1$, she can put a token from her pocket on $k+1$ (if she has any left). Her other option is to put a token from $k+1$ back in her pocket, if she has a token on k . She does only one such move at a time. Hence, she can always place a token from her pocket on 1, if there is none or take it back, if there is one. Does there exist a maximal number, on which she could put a token? If yes, determine it.

Problem IV

Let f be a continuous function on $[0, 1]$ taking values in $[0, 1]$. Set $f^{\circ n}(x) = f(f(\cdots(f(x))\cdots))$, where f is iterated n -fold, which defines the continuous function $f^{\circ n}$ from $[0, 1]$ to $[0, 1]$. Assume that there exists $x_3 \in [0, 1]$ such that $f^{\circ 3}(x_3) = x_3$, but $f(x_3) \neq x_3$. Prove that for every positive integer $n \in \mathbb{N}$, there exists $x_n \in [0, 1]$ such that $n = \min\{k \in \mathbb{N} \setminus \{0\} | f^{\circ k}(x_n) = x_n\}$, i.e. x_n is a periodic point of exact period n for f .

———— END OF PAPER ———